

Priopćenje Nezavisnih hrvatskih sindikata povodom

SVJETSKOG DANA DOSTOJANSTVENOG RADA

I ove se godine, trinaesti put po redu, 7. listopada širom svijeta obilježava Svjetski dan dostojanstvenog rada. Iako se početak njegovog obilježavanja nekako „poklopio“ s početkom velike svjetske gospodarske krize i recesije, nije njegovom obilježavanju ona bila neposredan povod. Povod je bilo dugogodišnje udaljavanje sustava rada od njegovog temeljnog smisla i sve veće priklanjanje gospodarskih politika interesu kapitala. Svake je godine za taj dan Međunarodna konfederacija sindikata (ITUC) istaknula neku prigodnu temu. Ove godine, posebno i zbog globalne pandemije bolesti COVID-19 i razornih posljedica koje ostavlja iza sebe od udara na ljudsko zdravlje, dijelom i sa smrtnim posljedicama, preko snažnog i brzog udara na gospodarstva zemalja širom svijeta pa sve do udara na radna mjesta, plaće i prava radnika, tema nosi naziv. „Novi društveni ugovor za oporavak i otpornost“. ITUC, između ostaloga navodi:

„Više je od milijun smrtnih slučajeva zbog pandemije COVID-19, više od 35 milijuna osoba je zaraženo. Izgubljeno je 400 milijuna radnih mjesta. Izgubljene su stotine milijuna prihoda koji su se ostvarivali u neformalnoj ekonomiji.

Potreban je novi društveni ugovor za osiguranje oporavka globalne ekonomije i izgradnju otpornosti potrebnih za suočavanje s istovremenim izazovima pandemije, klimatskih promjena i nejednakosti.

Dostojanstven rad mora biti u središtu djelovanja vlada koje rade na obnovi gospodarskog rasta i izgradnji nove globalne ekonomije u kojoj će ljudi biti na prvom mjestu. Učinci pandemije na zdravlje, zapošljavanje, prihode i rodnu jednakost su još pogubniji jer je svijet već bio razoren izuzetno pogrešnim modelom globalizacije koja je uzrokovala duboko ukorijenjene nejednakosti i nesigurnosti za radnike. Novi društveni ugovor ključan je za otvaranje puta ka oporavku od učinaka COVID-19 te za izgradnju gospodarstva u kojemu se napredak i održivost pravedno raspoređuju.“

I baš je ove godine i u takvim kriznim uvjetima hrvatska vlada odlučila pokrenuti izmjene Zakona o radu, uz svesrdnu potporu raznih poslodavačkih udruga i organizacija, kao i pojedinaca koji su godinama zauzeti za liberalizaciju i fleksibilizaciju Zakona o radu, odnosno hrvatskoga sustava rada. Za opravdanje toga postupka pokušavaju izvući razloge u, kako kažu, „nužnosti preciznijeg uređenja rada na izdvojenom mjestu (rada od kuće), povećanju ili brisanju kvota sati za dopunski rad

te boljem uređenju rada na određeno vrijeme“ (u čemu je Hrvatska u samom europskom vrhu). Poslodavci odmah, kako bi ponovno uspostavili željenu neravnotežu, (ako se malo „postroži“ zapošljavanje na određeno vrijeme) traže labavljenje Zakona na području zapošljavanja i ugovora o radu na neodređeno vrijeme.

Stavovi Međunarodne konfederacije sindikata i Europske konfederacije sindikata, kao i stavovi hrvatskih sindikata su da se ova kriza, izazvana globalnom pandemijom bolesti COVID-19, ne smije zloupotrijebiti za bilo kakve oblike smanjenja radničkih prava, uključujući i zakonske promjene, već, upravo obratno, da radnike treba dodatno zaštititi.

I dok svjetske, odnosno europske države čine sve da pomognu gospodarstvu i građanima, radnicima da što lakše i bezbolnije, sa što manje posljedica „prebole“ ovu krizu, hrvatska vlada odlučila ju je iskoristiti za izmjene ZOR-a. Opravdava se, uz već navedeno i time da je to bilo i u njihovom predizbornom programu, a nakon pobjede na izborima, stavljeno je u vladin program. No, i jedno i drugo pisali su usred globalne pandemije bolesti i krize njom izazvane pa, što god rekli, jasno je da krizu koriste kao dimnu zavjesu za izmjene ZOR-a. Nezavisni hrvatski sindikati su to na vrijeme predvidjeli i pripremili se s nizom argumenata, a u tom će slučaju i sami otvoriti niz područja i u cjelini se, zajedno s drugim sindikatima, zauzeti za „defleksibilizaciju“ ZOR-a.

Kao što je vidljivo, ove godine Svjetski dan dostojanstvenog rada hrvatski radnici obilježavaju ne samo u strahu i strepnji od bolesti, smrti, gubitka posla i gubitka ili smanjenja prihoda, nego im vlada i poslodavci nameću još jednu dodatnu strepnju, strepnju od gubitka i smanjenja prava kroz izmjene ZOR-a.

Nezavisni hrvatski sindikati očekuju da će ne samo članovi sindikata nego i najveći dio ostalih građana poduprijeti sindikalne napore da i kroz predstojeće pregovore o izmjenama ZOR-a još snažnije zastupaju, brane i obrane radnička prava i interese.

Ove godine to je ozračje u kojemu ćemo u Hrvatskoj obilježiti Svjetski dan dostojanstvenog rada. Pa kad je već tako, neka nam taj dan posluži kao toliko nužna budnica.

S poštovanjem

Predsjednik
Krešimir Sever

Sever